

成语故事

弘智编

朝华出版社

图书在版编目(CIP)数据

成语故事 / 弘智编. -- 北京 : 朝华出版社,
2017.5
(朝华童文馆)
ISBN 978-7-5054-3943-6

I. ①成… II. ①弘… III. ①汉语—成语—故事—儿童读物 IV. ①H136.31-49

中国版本图书馆CIP数据核字(2017)第051065号

成语故事

编者	弘智	内文插画	柳松等
选题策划	翰文弘智		
责任编辑	刘冰远		
特约编辑	张璇 刘怡		
责任印制	张文东 陆竞赢		
封面设计	吴悦	封面插画	画盟工作室
出版发行	朝华出版社		
社址	北京市西城区百万庄大街24号	邮政编码	100037
订购电话	(010) 68996050 68996618		
传真	(010) 88415258 (发行部)		
联系版权	j-yn@163.com		
网址	zhcb.cipg.org.cn		
印刷	北京佳创奇点彩色印刷有限公司		
经销	全国新华书店		
开本	710mm×1000mm 1/16	字数	90千字
印张	9		
版次	2017年5月第1版 2017年5月第1次印刷		
装别	平		
书号	ISBN 978-7-5054-3943-6		
定价	15.00元		

三 目 录
CONTENTS

- 爱屋及乌 / 001
百步穿杨 / 003
病入膏肓 / 005
不入虎穴，焉得虎子 / 007
才高八斗 / 009
草木皆兵 / 011
沉鱼落雁 / 013
城门失火，殃及池鱼 / 015
唇亡齿寒 / 017
此地无银三百两 / 019
大公无私 / 021
得过且过 / 023
东窗事发 / 025
对症下药 / 027
咄咄逼人 / 029
恶贯满盈 / 031
分道扬镳 / 033

- 负荆请罪 / 035
- 孤注一掷 / 037
- 刮目相看 / 039
- 沆瀣一气 / 041
- 鸿鹄之志 / 043
- 后生可畏 / 045
- 画龙点睛 / 047
- 嗟来之食 / 049
- 金玉其外，败絮其中 / 051
- 老马识途 / 053
- 老生常谈 / 055
- 乐不思蜀 / 057
- 厉兵秣马 / 059
- 毛遂自荐 / 061
- 名落孙山 / 063
- 明察秋毫 / 065
- 目不识丁 / 068
- 沐猴而冠 / 070

宁为玉碎，不为瓦全 / 072

呕心沥血 / 074

其貌不扬 / 076

起死回生 / 078

强弩之末 / 080

入木三分 / 082

熟能生巧 / 084

水滴石穿 / 086

双管齐下 / 088

死灰复燃 / 090

太公钓鱼，愿者上钩 / 092

螳臂当车 / 094

螳螂捕蝉，黄雀在后 / 096

天衣无缝 / 098

退避三舍 / 100

望尘莫及 / 102

望梅止渴 / 104

望洋兴叹 / 106

为虎作伥 / 108

闻鸡起舞 / 110

卧薪尝胆 / 112

下笔成章 / 114

先发制人 / 116

雪中送炭 / 118

夜郎自大 / 120

一鼓作气 / 122

一箭双雕 / 124

一鸣惊人 / 126

一目十行 / 128

一窍不通 / 130

一丘之貉 / 132

一字千金 / 134

纸上谈兵 / 136

扫一扫,听故事!

ài wū jí wū
爱屋及乌

shāng cháo mò nián shāng zhòu wáng hūn yōng wú dào mǐn yuàn sì qǐ zhōu wǔ
商朝末年,商纣王昏庸无道,民怨四起。周武
wáng zài yì xiē xián liáng zhī shì de zhī chí xià jǔ bīng tǎo fá zhòu wáng zuì
王在一些贤良之士的支持下,举兵讨伐纣王。最
hòu zhōu wǔ wáng dài lǐng jūn duì shā jìn zhāo gē zhòu wáng zì jìn shēn wáng
后,周武王带领军队杀进朝歌,纣王自尽身亡。

zhōu wǔ wáng zhào jí qún chén shāng yì
周武王召集群臣商议,
shuō rú jīn wú dé de shāng wáng yǐ jīng bèi
说:“如今,无德的商王已经被
chú diào le nà me wǒ men gāi rú hé duì
除掉了,那么我们该如何对
dài nà xiē shāng cháo de yí mǐn ne
待那些商朝的遗民呢?”

shào gōng tí yì shuō shā diào
召公提议说:“杀掉
nà xiē yǒu zuì de shì fàng nà
那些有罪的,释放那
xiē wú zuì de zěn me yàng?”
些无罪的,怎么样?”
zhōu wǔ wáng jué de bù tuǒ
周武王觉得不妥。

jiāng tài gōng qǐ shēn shuō

姜太公起身说：

wǒ tīng shuō rú guǒ xǐ huan yí
“我听说，如果喜欢一

gè rén nà me jiù lián luò zài tā
个人，那么就连落在

jiā wū dǐng de wū yā yě huì yì qǐ xǐ
家屋顶的乌鸦也会一起喜

huan rú guǒ zēng hèn yí gè rén jiù lián
欢；如果憎恨一个人，就连

tā jiā de yuàn qiáng yě huì yì qǐ zēng hèn
他家的院墙也会一起憎恨。

suǒ yǐ jiāng tā men quán dōu shā diào zhǎn cǎo chú gēn zěn me
所以，将他们全都杀掉，斩草除根，怎么

yàng zhōu wǔ wáng jué de hái shì bù tuǒ
样？”周武王觉得还是不妥。

zhōu gōng zhàn qǐ lái shuō tiān xià zhàn luàn yǐ jiǔ xiàn zài zuì xū yào de
周公站起来说：“天下战乱已久，现在最需要的

jiù shì guó tài mín ān tǎng ruò wǒ men shì fàng suǒ yǒu de rén yòng rén dé gǎn
就是国泰民安。倘若我们释放所有的人，用仁德感

huà tā men ràng bǎi xìng kàn dào wǒ men de dé xíng nà me zhì lǐ tiān xià jiù
化他们，让百姓看到我们的德行，那么治理天下就

bù nán le !
不难了！”

zhōu wǔ wáng tīng le hěn gāo xìng cǎi nà le zhōu gōng de jiàn yì guǒ rán
周武王听了很高兴，采纳了周公的建议，果然

tiān xià dé yǐ dà zhì
天下得以大治。

扫一扫,听故事!

bǎi bù chuān yáng
百步穿杨

chūn qiū shí yǒu yí gè jiào yǎng yóu jī de rén shàn cháng shè jiàn rén
春秋时,有一个叫养由基的人擅长射箭,人
chēng shén shè shǒu yǒu yí gè jiào pān hǔ de rén jiàn fǎ yě hěn jīng zhǔn tā
称神射手。有一个叫潘虎的人箭法也很精准,他
tīng dào rén men chēng zàn yǎng yóu jī fēi
听到人们称赞养由基,非
cháng bù fú qì biàn qù xiàng yǎng yóu jī
常不服气,便去向养由基
tiǎo zhàn
挑战。

pān hǔ zài wǔ shí bù yuǎn de dì fang
潘虎在五十步远的地方
shè zhì le yí gè jiàn bǎ tā lā kāi
设置了一个箭靶。他拉开
gōng jiàn zhǐ tīng sōu sōu sōu
弓箭,只听“嗖嗖嗖”
sān shēng tā
三声,他
jìng rán lián
竟然连

fā le sān jiàn qiě měi yí jiàn dōu zhèng zhòng bǎ xīn pān hǔ rú cǐ shén yǒng
发了三箭，且每一箭都正中靶心。潘虎如此神勇，
zhòng rén bù jīn pāi shǒu jiào hǎo pān hǔ fēi cháng dé yì
众人不禁拍手叫好，潘虎非常得意。

lún dào yǎng yóu jī le shéi zhī tā jìng zài yì bǎi bù yǐ wài de yáng liǔ
轮到养由基了，谁知他竟在一百步以外的杨柳
shù shàng xuǎn qǔ le yí piàn shù yè zuò wéi jiàn bǎ yǎng yóu jī ná qǐ gōng
树上，选取了一片树叶作为箭靶。养由基拿起弓
jiàn sōu de yī shēng jiàn jiù fēi le chū qù zhèng zhòng bǎ xīn zhòng
箭，“嗖”的一声，箭就飞了出去，正中靶心。众
rén dà shēng hè cǎi pān hǔ de liǎn sè yǒu xiē bù hǎo kàn le tā bù xiāng
人大声喝彩。潘虎的脸色有些不好看了，他不相
xìn yǎng yóu jī jìng yǒu rú cǐ běn shì yǎng yóu jī jiàn pān hǔ bù xiāng xìn
信养由基竟有如此本事。养由基见潘虎不相信，
biàn ràng pān hǔ zài yáng liǔ shù shàng xuǎn qǔ le sān piàn yè zi zuò shàng jì hào
便让潘虎在杨柳树上，选取了三片叶子做上记号，
tā zhǔn bèi zài shè yí cì pān hǔ zuò hǎo jì hào hòu yǎng yóu jī lā kāi
他准备再射一次。潘虎做好记号后，养由基拉开
le gōng zhè cì tā lián shè le sān jiàn zhòng rén zhǐ jiàn jiàn shǐ
了弓，这次，他连射了三箭。众人只见箭矢

fēi guò nà sān piàn yè zi yī cì bèi shè chuān le yí gè
飞过，那三片叶子依次被射穿了一个
dòng zhòng rén qí hè zhè qǐ zhǐ shì shén yǒng jiǎn zhí
洞。众人齐喝，这岂止是神勇，简直
jiù shì shén jì a jiù lián pān hǔ jiàn le yě bù jīn
就是神技啊，就连潘虎见了，也不禁
zàn tàn yóu cǐ pān hǔ duì yǎng yóu jī pèi fú de wǔ
赞叹。由此，潘虎对养由基佩服得五
tǐ tóu dì tā gān bài xià fēng shū de xīn fú kǒu fú
体投地，他甘拜下风，输得心服口服。

扫一扫,听故事!

bìng rù gāo huāng
病入膏肓

zhàn guó shí jìn jǐng gōng bìng zhòng qín huángōng pài míng yī qín huǎn qù wèi
战国时,晋景公病重,秦桓公派名医秦缓去为

jìn jǐng gōng yī zhì
晋景公医治。

zhè tiān jìn jǐng gōng mèng jiàn
这天,晋景公梦见

tā de bìng biàn chéng le liǎng gè xiǎo
他的病变成了两个小

rén er zhè liǎng gè xiǎo rén
人儿。这两个小人

er cóng tā de shēn tǐ
儿从他的身体

lǐ tiào le chū lái zhàn zài tā de shēn biān rán hòu jiù kāi shǐ shuō qǐ le qiāo
里跳了出来，站在他的身边，然后就开始说起了悄
qiāo huà
悄话。

jìn jǐng gōng tīng jiàn qí zhōng yí gè shuō shén yī jiù yào lái le zhè huí
晋景公听见其中一个说：“神医就要来了，这回
wǒ men zài jié nán táo le zhè kě zěn me bàn a ér lìng yí gè què wú
我们在劫难逃了，这可怎么办啊？”而另一个却无
suǒ wèi de shuō méi guān xi wǒ men fēn bié cáng dào huāng de shàng miàn hé gāo
所谓地说：“没关系，我们分别藏到育的上面和膏
de xià miàn zhè yàng wú lùn tā zěn me yī zhì dōu nài hé wǒ men bù dé
的下面，这样无论他怎么医治，都奈何我们不得。
jiù suàn tā shì shén yī yě zhào yàng ná wǒ men méi bàn fǎ
就算他是神医，也照样拿我们没办法！”

jìn jǐng gōng xǐng lái gāng hǎo qín huǎn lái le qín huǎn zǐ xì chá kàn
晋景公醒来，刚好秦缓来了。秦缓仔细查看
le jìn jǐng gōng de bìng qíng chén sī piàn kè zhè cái wú nài de duì jìn jǐng gōng
了晋景公的病情，沉思片刻，这才无奈地对晋景公
shuō dà wáng de bìng zhèng yǐ jīng shēn rù gāo huāng zhī zhōng yòng zhēn jiǔ ba
说：“大王的病症已经深入膏肓之中，用针灸吧，
zhā bú dào gāo huāng zhī zhōng yòng yào ba yào lì yě dá bú dào bào qiàn
扎不到膏肓之中；用药吧，药力也达不到。抱歉，
wǒ yě wú néng wéi lì le
我也无能为力了！”

jìn jǐng gōng jiàn qín huǎn shuō de yǔ zì jǐ de mèng jìng xiāng fú lián lián
晋景公见秦缓说的与自己的梦境相符，连连
chēng zàn tā yī shù gāo míng shuō wán tā jiù jiào rén gěi qín huǎn bèi le yí
称赞他医术高明。说完，他就叫人给秦缓备了一
fèn hòu lǐ rán hòu sòng tā huí qín guó qù le
份厚礼，然后送他回秦国去了。

扫一扫，听故事！

bù rù hǔ xué yān dé hǔ zǐ
不入虎穴，焉得虎子

dōng hàn shí qī xī yù zhū guó yì zhí shòu dào běi xiōng nú kòng zhì yǔ
东汉时期，西域诸国一直受到北匈奴控制，与
dōng hàn wáng cháo méi yǒu lián xì wèi gǎi biàn zhè zhǒng jú miàn jiǎn shǎo běi xiōng
东汉王朝没有联系。为改变这种局面，减少北匈
nú duì dōng hàn hé xī dì qū de sāo rǎo bān chāo shòu cháo tíng zhī mìng dài lǐng
奴对东汉河西地区的骚扰，班超受朝廷之命，带领
suí cóng chū shǐ xī yù
随从出使西域。

bān chāo yì xíng rén dī dá xī
班超一行人抵达西
yù de shàn shàn guó hòu shòu dào le
域的鄯善国后，受到了
shàn shàn wáng de lǐ yù kě méi
鄯善王的礼遇。可没
guò jǐ tiān shàn shàn wáng de tài
过几天，鄯善王的态
dù jìng rán tū rán zhuǎn biàn le dài
度竟然突然转变了，待
bān chāo tā men wán quán méi yǒu le
班超他们完全没有了
zhī qián de rè qíng hé zhōu dào
之前的热情和周到。

jīng guò yì fān diào chá bān chāo hěn kuài míng bái le qí zhōng de yuán yīn
经过一番调查，班超很快明白了其中的原因。

yuán lái běi xiōng nú shǐ zhě tū rán lái fǎng shàn shàn wáng ài yú qí qiáng dà
原来，北匈奴使者突然来访，鄯善王碍于其强大
de guó lì kāi shǐ zài shì fǒu hé dōng hàn cháo tíng jiàn lì guān xì zhè ge wèn
的国力，开始在是否和东汉朝廷建立关系这个问
tí shàng biàn de yóu yù bù jué le yú shì bān chāo jiù duì suí cóng men
题上，变得犹豫不决了。于是，班超就对随从们
shuō xiàn zài xiōng nú rén lái le shàn shàn wáng duì wǒ men de tài dù dà bù
说：“现在匈奴人来了，鄯善王对我们的态度大不
rú qián wǒ xiǎng chú fēi chú diào xiōng nú shǐ zhě fǒu zé hěn nán gǎi biàn
如前。我想，除非除掉匈奴使者，否则很难改变
xiàn zài zhè zhǒng jú miàn dàn shì yīn wèi céng tīng shuō xiōng nú rén bīng qiáng mǎ
现在这种局面。”但是，因为曾听说匈奴人兵强马
zhuàng jiù yǒu suí cóng dàn xīn qǐ dà jiā de ān quán lái bān chāo jiù zhǎn dìng
壮，就有随从担心起大家的安全来。班超就斩钉
jié tiě de gào sù suí cóng men shuō bù shēn rù hǔ xué zěn me néng dǎi dào
截铁地告诉随从们，说：“不深入虎穴，怎么能逮到
hǔ zǐ
虎子！”

bān chāo de huà yǔ gǔ wǔ le suí cóng men de shì qì yú shì jīng guò
班超的话语鼓舞了随从们的士气。于是，经过
yì fān qiǎo miào de jì huà hé ān pái bān chāo dài lǐng shǒu xià shā sǐ le xiōng
一番巧妙的计划和安排，班超带领手下杀死了匈
nú shǐ zhě shàn shàn wáng shòu dào zhèn shè zhōng yú xià dìng le jué xīn yǔ hàn
奴使者。鄯善王受到震慑，终于下定了决心与汉
cháo jiàn lì qī yǒu hǎo guān xì
朝建立起友好关系。

扫一扫,听故事!

cái gāo bā dòu
才高八斗

xiè líng yùn shì wǒ guó nán běi cháo shí qī jié chū de shī rén hé sǎn wén
谢灵运是我国南北朝时期杰出的诗人和散文
jiā tā de shī zuò qīng xīn yōu měi dé dào shí rén de yí zhì zhuī pěng měi
家,他的诗作清新优美,得到时人的一致追捧,每
dāng tā yǒu xīn de shī zuò chuán chū rén men dōu zhēng xiāng chāo yuè
当他有新的诗作传出,人们都争相抄阅
xīn shǎng
欣赏。

suī rán xiè líng yùn de shī zuò dé dào le rén men de
虽然谢灵运的诗作得到了人们的
rèn kě dàn shì tā zài shì tú shàng
认可,但是他在仕途上
què yì zhí bù dé yì jí shǐ
却一直不得意。即使
shēn wéi gōng hóu yòu rú hé tā
身为公侯又如何,他
shǒu zhōng bìng méi yǒu shí quán
手中并没有实权。
bù néng shī zhǎn bào fù xiè
不能施展抱负,谢
líng yùn hěn kǔ mèn
灵运很苦闷,

jiù cháng cháng diū xià gōng wù chū qù yóu shān wán shuǐ hòu lái xiè líng yùn
就常常丢下公务，出去游山玩水。后来，谢灵运
cí qù le guān zhí zài jiā lǐ yǔ yǒu rén yǐn jiǔ zuò lè yǐ pái jiě huái cái
辞去了官职，在家里与友人饮酒作乐，以排解怀才
bú yù de yōu fèn
不遇的忧愤。

sòng wén dì shí xiè líng yùn zhōng yú yíng lái le tā shǐ tú shàng de chūn
宋文帝时，谢灵运终于迎来了他仕途上的春
tiān sòng wén dì fēi cháng yǎng mù xiè líng yùn de cái huá tè yì bǎ tā zhào
天。宋文帝非常仰慕谢灵运的才华，特意把他召
rù cháo zhōng wěi yǐ gāo wèi xiè líng yùn shòu dào shàng zhì tiān zǐ xià zhì wén
入朝中委以高位。谢灵运受到上至天子、下至文
rén de yí zhì chēng zàn fēi cháng dé yì yǒu yí cì hē jiǔ de shí hou tā
人的一致称赞，非常得意。有一次喝酒的时候，他
jiāo ào de shuō zì cóng wèi jìn yǐ lái tiān xià de wén cái yí gòng yǒu yí
骄傲地说：“自从魏晋以来，天下的文才一共有一
dàn yí zhǒng jì liàng dān wèi shí dòu wéi yí dàn cáo zǐ jiàn yí gè rén
石（一种计量单位，十斗为一石），曹子建一个人
jiù zhàn le bā dòu wǒ dú zhàn yí dòu shèng yú de yí dòu wéi tiān xià rén gòng
就占了八斗，我独占一斗，剩余的一斗为天下人共
zhàn qí zhōng dé yì zhī qíng yóu cǐ kě jiàn yí bān ér chéng yǔ cái gāo bā
占。”其中得意之情由此可见一斑。而成语才高八
dǒu zhèng shì yóu cǐ dé lái
斗，正是由此得来。

扫一扫,听故事!

cǎo mù jiē bīng
草木皆兵

dōng jìn shí qián qín huáng dì fú jiān xiǎng tūn bìng jìn wáng cháo biàn qīn
东晋时,前秦皇帝苻坚想吞并晋王朝,便亲
zì dài lǐng èr shí wǔ wàn xiān fēng bīng qián qù gōng dǎ jìn cháo jìn cháo pài
自带领二十五万先锋兵前去攻打晋朝。晋朝派
chū dà jiāng xiè shí xiè xuán dài lǐng bā wàn dà jūn dǐ yù qián qín
出大将谢石、谢玄带领八万大军抵御前秦
jūn duì
军队。

fú jiān zhī dào jìn jūn bīng lì yuǎn yuǎn bù rú zì
苻坚知道晋军兵力远远不如自
jǐ biàn dǎ suàn xùn sù chū jī xiāo miè jìn jūn
己,便打算迅速出击,消灭晋军,

